

Lifelong Learning Programme

Education and Culture DG

Kauno Moters
Užimtumo
Informacijos
Centras

Marija

Danos Urbanaitės interviu su Marija

73-ejų metų Marija neturi savo šeimos, tačiau jau dešimt metų globoja vienišos mamos mažylius, kurie ją vadina antrąja senele. Sulaukusi pensinio amžiaus, ji drąsiai leidosi kelionę, į JAV, kur susiradusi darbą, pamatė Ameriką ir grįžo į Lietuvą su dideliais įspūdžiais ir užsidirbusi lėšų. Ji pasakoja:

„Man 73 metai, gimiau ir užaugau Lietuvoje, Šakių rajone, daugiausiai laiko gyvenau Kaune. Tėtis buvo tarnautojas, miškininkas, o mama – namų šeimininkė. Tėtis žuvo 1944 m. per II-ąjį pasaulinį karą, priverstiniuose darbuose Vokietijoje. Teko patirti daug nerimo dėl deportacijų į Sibirą, šeima prarado turtą, teko persikelti į Kauną. Manęs ir brolio laukė skurdi vaikystė, nuolat matydavau nusiminusi ir nelaimingą mamos veidą, jai buvo sunku mane ir brolių išmaitinti....

Su broliu susijęs vienas stipriausių vaikystės prisiminimų: pamenu, kaip 1946 m., didžiojo potvynio metu įlūžęs į Nemuno ledą, skendo mano broliukas. Aš prišliaužusi ledu, padaviau jam lazda ir ištraukiau jį į krantą.

Savo svajones įgyvendinti pavyko, nors ir nelengvai, kuri laiką teko dirbti laborantės darbą. Savo šeimos neturiu, buvau netekėjusi, apsigyniau chemijos daktarės disertaciją. Patys įsimintiniausi įvykiai: disertacijos gynimas 1981 m., mamos ir brolio mirtys, Baltijos kelias, Nepriklausomybės paskelbimas. Per gyvenimą įgijau pakantumo, rimties, pasiaukojimo, vidinės stiprybės ir patirties.

Iki 1993 m. pabaigos Lietuvoje moterys į pensiją būdavo išleidžiamos 55-erių metų. Kaip tik tų metų rudenį man buvo paskirta pensija, bet aš dar toliau likau dirbti toje pačioje darbovietėje Lietuvos maisto institute vyr. mokslo darbuotojos pareigose ir dirbau iki 1998 m., kol man sukako 60 metų.

Laikotarpį tarp 40-60 m. laikau pačiu aktyviausiu ir įdomiausiu savo gyvenime: dirbau, dalyvavau visuomeninėje veikloje, išvykose su koncertais su folkloro ansambliu, džiaugiausi draugyste ir meile.

Išėjus į pensiją, atsirado daugiau laiko pasirūpinti daugeliu buitinių dalykų, kuriems dirbant nelikdavo laiko. Kadangi jau seniai mūsų namo stogas buvo avarinėje būklėje, ėmiausi organizuoti remonto darbus, kas pareikalavo daug laiko, jėgų ir piniginių išlaidų. Teko pasiskolinti beveik 10 tūkstančių litų.

Tuo metu sparčiai brangstant pragyvenimui ir didėjant buto išlaikymo išlaidoms, pasidarė aišku, kad atiduoti skolą taupant iš pensijos nepavyks iki gyvenimo pabaigos.

2002-ųjų metų pradžioje apsisprendžiau vykti padirbėti į Ameriką. Nuvykusi į Čikagą, apsistojuoju savo senų bičiulių šeimoje. Netrukus per įdarbinimo agentūras susiradau slaugės darbą maždaug už 150 km. esančiame miestelyje ir pradėjau dirbti.

Dešimties mėnesių laikotarpiu teko dirbti trijose darbo vietose skirtinguose miestuose. Slaugiau tris sunkiai sergančias ligones. Dažnai darbo laikas būdavo nenormuojamas, tekdavo dirbti ne tik slaugės, bet ir įvairius namų ruošos darbus. Per mėnesį būdavo suteikiamos tik dvi laisvos dienos (t.y.paros). Darbas buvo sunkus, bet aš ištvėriau.

Per laisvas dienas stengdavausi kuo daugiau pamatyti. Sėsdavai į traukinį ir važiuodavau į Čikagą, kur aplankiau visus žymiausius šio miesto muziejus: Amerikos meno, Čikagos meno, Jūrų akvariumą, Astronomijos, Adlerio planetariumą, mokslo ir technikos, Gamtos istorijos muziejus.

Be šių įdomybių teko plaukti Viskonsino upe turistiniu laivu, aplankiau indėnų gyvenvietę, kaubojų kavinę ir net lošimo namus. Nuvykau ir į garsųjį Brukfildo zoologijos sodą.

2002 m. gegužės mėn. su savo rankdarbiais, dalyvavau Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų meno ir kūrybos parodoje Čikagoje, aplankiau K. M. Čiurlionio galeriją, kur galima pamatyti lietuvių išveivijos meno kūrinių. Surinkau Ilinojaus valstijoje augančių medžių ir kitų augalų herbariumą.

Manau, kad per 10 mėnesių patirtų išpūdžių ir patirties Amerikoje pakaktų dviem gyvenimams. Grįžusi atidaviau skolą už stogo remontą ir dar šiek tiek liko pinigų būtiniausioms reikmėms.

Grįžusi iš Amerikos nuo 2003-ųjų metų pradžios lankausi klube „Padėk pati sau“, kur kartą per savaitę renkasi daug įdomių, kūrybingų ir dvasiškai turtingų moterų. Čia susitinkame su įdomiais žmonėmis, lankomės meno parodose, literatūros vakaruose, koncertuose, spektakliuose Kauno ir Vilniaus teatruose...

Kartą per savaitę dalyvauju folkloro kolektyvo repeticijose, kur susitinku su savo buvusiais bendradarbiais. Be to, įsigijau šiaurietiško vaikščiojimo lazdas ir su drauge einame vaikščioti į Santakos parką.

Kartą per mėnesį lankau sunkiai sergančią savo mokslo draugę, šiuo metu gyvenančią Panemunės senelių namuose.

Jau 10 metų, kaip padedu vienišai mamytei auginti ir prižiūrėti du mažamečius vaikus, kurie mane vadina antrąja močiute.

Lankytis pas gydytojus neturiu nei laiko, nei noro; kol neprispaudžia rimtos ligos stengiuosi apseiti be jų, nenaudoju cheminių medikamentų, susirgusi peršalimo ligomis, gydausi homeopatiniais vaistais, liaudiškais patarimais, geriu daug skysčių, mažai valgau ir stengiuosi judėti.

Naudotis kompiuteriu ir naujausiomis technologijomis nelabai mėgstu. Man patinka skaityti, mano mėgstamiausi autoriai yra Viktoras Franklis, Erichas Fromas, Karen Horney, Markas Aurelius, Hermanas Hesse.

Turiu dar daug planų dėl ateities: dalyvausiu folkloro ansamblyje, bendrausiu su įdomiais žmonėmis, be to, ketinu aplankyti bičiulius Sankt-Peterburge.

Į mirtį žvelgiu, kaip į gyvenimo tąsą, neišvengiamą virsmą, dvasios nemirtingumo triumfą. Esu laiminga, nors kai kurie gyvenimo periodai buvo sunkūs. Svarbiausia suvokti, kad būti žmogumi nėra privilegija, bet atsakomybė.“

Dana Urbanaitė

2011 m.